

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΟΜΙΛΟΥ Δ.Ε.Η.**

Τετάρτη, 22/6/2016, 16.30-22.00 στο Τεχνικό Επιμελητήριο
Ελλάδας, Νίκης 4 – Αθήνα

Ημερίδα με θέμα:

**“ Ο ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΗ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ”
ΟΜΙΛΗΤΗΣ:**

ΣΟΦΙΑ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ,

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΙΚΑ ΕΤΑΜ – ΤΑΠ ΔΕΗ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ/ΤΑΠ-ΔΕΗ

ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΕΦΚΑ

**ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ &
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Κατ' αρχάς να σας ευχαριστήσω για την ιδιαίτερη τιμή που μου κάνατε να με προσκαλέσετε να παρευρεθώ στην τόσο ενδιαφέρουσα και επίκαιρη ημερίδα που διοργανώνει ο Σύλλογός σας.

Είναι για μένα τιμή και χαρά που, για δεύτερη φορά, ο σύλλογός σας μου δίδει τη δυνατότητα να είμαι σήμερα κοντά σας, και να μιλήσω για το σύστημα ασφάλισης το οποίο είχαμε, ένα ιδιότυπο καθεστώς, το οποίο δέχθηκε διαχρονικά ο Νομοθέτης έως και σήμερα, και, πως αυτό έχει μετεξελιχθεί, δυστυχώς, σήμερα.

Αναμφίβολα, βρισκόμαστε μπροστά σε μια μεγάλη κρίση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Μια κρίση βαθιά και πολυπαραγοντική. Μια κρίση, που οδήγησε σε μια σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων τα τελευταία χρόνια στο όνομα της μελλοντικής διασφάλισης της κοινωνικής ασφάλισης και των παροχών χωρίς, δυστυχώς, να εκπονηθούν στοιχειώδεις οικονομικές και αναλογιστικές μελέτες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να οδηγηθούμε στην πλήρη, σχεδόν, αποδόμηση των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων. Όπως έχω ξαναπεί σε σχετικές ομιλίες μου δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι έχουμε οδηγηθεί σε έναν άκρατο κοινωνικό δαρβινισμό από τον οποίο δεν γλίτωσε ούτε το δικό μας, το άλλοτε πρωτοποριακό ασφαλιστικό μας.

Ας θυμηθούμε, όμως, λίγο τι ήταν αυτό το περιβόητο ασφαλιστικό καθεστώς του Προσωπικού ΔΕΗ.

Το σύστημα αυτό ασφάλισης ήταν, βάσει του Ν.4491/66, γνήσια κεφαλαιοποιητικό και όχι αναδιανεμητικό, όπως εφαρμόζεται στους λοιπούς ασφαλιστικούς φορείς υποχρεωτικής ασφάλισης, καθόσον δημιουργήθηκε μια “προσωπική” ασφαλιστική περιουσία των εργαζομένων, αφού οι κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.4491/66 εισφορές των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της ΔΕΗ περιέρχονταν στη ΔΕΗ και λειτούργησαν ουσιαστικά σαν άτοκο δάνειο για τη ΔΕΗ. Η τελευταία, αντί αυτού, αναλάμβανε την πλήρη κάλυψη των δαπανών και εν γένει υποχρεώσεων δια του νόμου συνιστώμενης ασφάλισης. Κατόπιν, εν όψει της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατέστη αναγκαίος ο διαχωρισμός του διφυούς Νομικού Προσώπου της ΔΕΗ (Εργοδότη-Ασφαλιστή) και μετά από σχετικές διαπραγματεύσεις, επιτεύχθη συμφωνία η οποία οδήγησε στην ψήφιση του Ν.2773/99, άρθρ.34, που ουσιαστικά ήταν κύρωση συμφωνίας από τη Βουλή των Ελλήνων, το ρόλο αυτό ανέλαβε το Κράτος με τη θεσμοθέτηση του “Παγίου Πόρου”, το οποίο ισχύει ακόμη για τον ΤΑΠ-ΔΕΗ και, ως φαίνεται, θα ισχύει και μέχρι το τέλος του 2016.

Άλλωστε, το γεγονός ότι τα περιουσιακά στοιχεία του Φορέα δεν ήταν ανεξάρτητα, αλλά παρέμειναν ενσωματωμένα στα γενικά περιουσιακά στοιχεία της ΔΕΗ, καθώς δεν ήταν δυνατός ο διαχωρισμός τους από την περιουσία της ΔΕΗ και η καταβολή τους στον Φορέα, χωρίς προηγούμενη εκποίηση όλης της περιουσίας της Ανώνυμης Εταιρείας. Η σχετική παραδοχή ήταν εκ των πρωταρχικών που λήφθησαν υπόψη στην Εισηγητική Έκθεση του Ν.2773/99.

Επίσης, ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό του ασφαλιστικού μας συστήματος ήταν (και είναι ακόμη) ότι οι ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων της ΔΕΗ προϊόντος του χρόνου και, ήδη, από 01.01.95, για την απλή ασφάλιση (κύρια και επικουρική) ανέρχονταν μέχρι το 2013 σε 53,5% και σήμερα ανέρχονται στο 52,0%, καθόσον μετά μειώθηκε κατά 1,5% η κράτηση για την Επικουρική Ασφάλιση. Πάντως, το συνολικό ποσοστό είναι όχι μόνο πολύ μεγαλύτερο σε σύγκριση με κατηγορίες άλλων μισθωτών, αλλά έχει και βάση υπολογισμού σε υψηλότερες αποδοχές, ενώ δεν συμμετέχει το Κράτος, όπως αντιστοίχως συμβαίνει με το Ν.2084/92.

Ας δούμε, όμως, εν τάχει την εξέλιξη (ή καλύτερα) την κατάτμηση του ασφαλιστικού μας. **ΠΙΝΑΚΑΣ (1)**

Πριν, όμως, περάσουμε να δούμε τι προσβέυει το νέο νομοσχέδιο για το ασφαλιστικό–συνταξιοδοτικό σύστημα ας κάνουμε μία σύντομη αναφορά στην ισχύουσα νομοθεσία μετά το 2010, προκειμένου να υπάρξει μια σύνδεση μεταξύ των δύο μερών, καθόσον αλληλοσυμπληρώνονται.

Με την ψήφιση του Ν.3863/10, Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις και ειδικότερα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 εισήχθη ως όρος και καθιερώθηκε πρώτη φορά η Βασική σύνταξη με ημερομηνία έναρξης 01.01.2015 και εφεξής και μάλιστα στο ύψος των 360 € μηνιαίως. Επίσης, εισήχθη ο όρος Αναλογική σύνταξη, αλλά αυτή θα αντιστοιχούσε στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη ασφάλισης από 01.01.2011 και εφεξής. Αυτό, δε, θα ίσχυε για όσους θεμελιώναν δικαίωμα σε σύνταξη μετά την 01.01.2015.

Ακολούθως, ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε ο Ν.4093/12, Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-16 κ.λ.π., με τον οποίο εισάγονται από 01.01.2013 ουσιαστικές μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων στα πρώην Ειδικά Ταμεία. Με τις διατάξεις του νόμου αυτού, αρθρ.1 υπ.ΙΑ,4, από 01.01.2013 καθορίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ως γενικό όριο ηλικίας το 67^ο έτος και ελάχιστος χρόνος ασφάλισης τα 15 έτη. Επίσης, από 01.01.2013 ως γενική προϋπόθεση πλήρους συνταξιοδότησης καθορίζεται η συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και το 62^ο έτος ηλικίας. Εξάλλου, στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης από 01.01.2013 και εφεξής, προστέθηκαν (2) έτη στα διαμορφούμενα όρια ηλικίας, που θα ίσχυαν από 01.01.2015 σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3863/10, αλλά και σε όλα τα ισχύοντα την 31.12.2012 όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που δεν εθίγησαν με τις διατάξεις του ίδιου νόμου. Παράλληλα, βέβαια, προβλέπεται ρητώς ότι διασφαλίζονται τα θεμελιωμένα έως 31.12.12 δικαιώματα.

Εν συνεχεία ψηφίστηκαν οι νόμοι 4334/15, 4336/15 και 4337/15.

Με τις διατάξεις του νόμου 4336/15 εισάγονται μεταβολές στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων σε φορείς ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας. Ειδικότερα, από 01.01.2022, θεσπίζονται ως όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για θεμελίωση δικαιώματος πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, το 62^ο έτος της ηλικίας με 40 έτη ασφάλισης και το 67^ο έτος της ηλικίας με 15 έτη ασφάλισης.

Επίσης, από 01.01.2022 θεσπίζεται ως όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για θεμελίωση μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος, όπου αυτή προβλέπεται σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, το 62^ο έτος ηλικίας.

Εξάλλου, τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, που δεν είχαν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης πλήρους ή μειωμένης αυξάνονται σταδιακά έως την 01.01.2022. Πρόκειται για τους (2) γνωστούς πίνακες, που ουσιαστικά διαμόρφωσαν τα όρια ηλικίας έως το 2022.

Άξιο λόγο να αναφερθεί είναι ότι διατηρείται επιφύλαξη και ως προς αυτά τα όρια ηλικίας, καθόσον γίνεται ευθεία και ρητή αναφορά στην παρ.3 του άρθρου 11 του Ν.3863/10, σύμφωνα με το οποίο ορίζεται ότι τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση τα οποία προβλέπονται και στον συγκεκριμένο νόμο αλλά και σε γενικές ή καταστατικές διατάξεις ανακαθορίζονται κατά την μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας με σημείο αναφοράς την ηλικία των 65 ετών. Η ισχύς αρχίζει από 01.01.2021 και ανακαθορίζεται ανά τριετία με κοινές αποφάσεις Υπουργών με βάση σχετικούς δείκτες της ΕΛΣΤΑΤ και EUROSTAT.

Επίσης, θεσπίζεται νέο επιπλέον ποσό μείωσης (επιπλέον πέναλτι 10%) της σύνταξης, πέραν του υφισταμένου, στην περίπτωση λήψης μειωμένης σύνταξης.

Αυτό ισχύει για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης για λήψη μειωμένης σύνταξης μετά την 19.08.2015. Το επιπλέον ποσό μείωσης επιβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας στην οποία ο ασφαλισμένος θα αποκτούσε δικαίωμα σε πλήρη σύνταξη.

Εξαιρούνται από την επιβολή των νέων ορίων ηλικίας οι υπαγόμενοι στα ΒΑΕ, που ασφαλίζονται στον ΤΑΠ-ΔΕΗ ακόμη και αυτοί που ασφαλίστηκαν μετά την 01.01.1993, και οι μητέρες και χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων, καθώς και κάποιες κατηγορίες που συνταξιοδοτούνται με διατάξεις ειδικές, όπως π.χ. οι τυφλοί, οι

νεφροπαθείς κ.λ.π. Επίσης δεν θίγονται τα θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα μέχρι τη δημοσίευση του νόμου και δύνανται να ασκηθούν οποτεδήποτε.

Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ.1-4 του Ν.4337/2015 καθοριζόταν ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1-4 του Ν.3863/10, αλλά, εν τω μεταξύ, ψηφίστηκε ο νέος νόμος, ο οποίος το κατήργησε και η Υπηρεσία, πλέον, θα άρει τη σχετική επιφύλαξη.

Ας περάσουμε να δούμε, τώρα, τί ισχύει ή τι θα ισχύσει μετά την ψήφιση, δημοσίευση και ισχύ, ήδη από 12.5.2016, του Ν.4387/2016, περί του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ (2) - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι, διαβάζοντας και διατρέχοντας κανείς τον νόμο, διαπιστώνει, ήδη, από τη διάταξη του άρθρου 1 αυτού, ότι πρόθεση του νομοθέτη και της Πολιτείας είναι η οργάνωση ενός Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και εν γένει Ασφαλιστικών Παροχών, έτσι ώστε οι κοινωνικές παροχές της Πολιτείας να χορηγούνται σε ένα ενιαίο πλαίσιο, με σκοπό την εξασφάλιση κοινωνικής ασφάλειας και αξιοπρεπούς διαβίωσης, με όρους ισότητας, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών. Τα ερωτήματα που εγείρονται και επί τη βάση του νομοσχεδίου, αλλά και των επιμέρους θεμάτων που ρυθμίζονται με αυτό είναι πολλά.

Δεν είναι, όμως, της παρούσης, αφού δεν είναι αυτός ο στόχος σήμερα. Θα περιοριστούμε, λοιπόν, να σκιαγραφήσουμε ό,τι αφορά στις παροχές που αφορούν, κυρίως, στην κύρια ασφάλιση και σύνταξη, καθόσον αυτό εκπροσωπώ και θεσμικά.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 του Ν.4387/2016 συνιστάται Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία “Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης” αποκαλούμενο στο εξής “Ε.Φ.Κ.Α.”.

Από 01.01.2017, οπότε αρχίζει η λειτουργία του, ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον ΕΦΚΑ αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρ. 53 και ο ΕΦΚΑ καθίσταται οιοσδήποτε καθολικός διάδοχος αυτών.

Σκοπός του ΕΦΚΑ είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ για :

α) Μηνιαία Κύρια Σύνταξη

β) Χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους

γ) Παροχών ασθένειας σε χρήμα

δ) Ειδικών προνοιακών επιδομάτων και

ε) Κάθε άλλης παροχής σε χρήμα ή υπηρεσιών, για τις οποίες καθίσταται αρμόδιος ο ΕΦΚΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 53 του ίδιου νόμου ο ΕΦΚΑ αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών στον οποίο εντάσσονται :

Α.β.β. Ο Τομέας Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ

Β.

Γ. Το Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.)

α.α. Ο Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και η Ειδική Προσαύξηση.

β.α.α. Ο Τομέας Υγείας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

Δ.....

Ε.....

Ζ. ΤΟ ΤΑΥΤΕΚΩ

α.δ.δ. Ο Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΔΕΗ

θ.θ. Ο Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα ΤΑΥΤΕΚΩ (δηλ. επίδομα κυοφορίας, έξοδα κηδείας κ.λ.π.)

Στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά οι μέχρι την ένταξη ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι, ενώ εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας των εντασσόμενων φορέων, κλάδων κ.λ.π., όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζει με τις διατάξεις του ο παρόν νόμος. (Άρθρ. 55)

Πόροι του ΕΦΚΑ είναι, μεταξύ άλλων, και οι εισφορές και οι πάσης φύσεως πόροι που εισπράττονται από τους εντασσόμενους φορείς του νόμου και αποδίδονται σε τρίτους φορείς, εξακολουθούν να εισπράττονται από τον ΕΦΚΑ και να αποδίδονται από αυτόν στους δικαιούχους φορείς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. (Άρθρο 56)

Ας δούμε, όμως, τι αναφέρεται στο σχετικό νόμο, όσον αφορά στην περιουσία του φορέα μας, ήτοι του πρώην ΟΑΠ – ΔΕΗ και κυρίως του ΤΑΠ – ΔΕΗ, αρμόδιο οργανισμό Κύριας Ασφάλισης.

Ειδικότερα, στο άρθρο 70, Περιουσία, λογιστική & οικονομική λειτουργία και στην παρ. 1 αναφέρεται ότι: “Το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού που προέρχεται από τους φορείς και τομείς Κύριας Ασφάλισης, φορείς και τομείς Πρόνοιας...οι πόροι που προβλέπονται υπέρ αυτών από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, περιέρχονται αυτοδίκαια στον ΕΦΚΑ ως καθολικό διάδοχό τους. Ο ΕΦΚΑ υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων.....”.

Για την μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων των εντασσόμενων φορέων εκδίδονται διαπιστωτικές πράξεις από τον Υπουργό Εργασίας...ενώ η μεταβίβαση της εν γένει περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος και χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου. Σε περίπτωση, δε, συγκυριότητας ο διαχωρισμός της περιουσίας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοιν. Ασφάλισης μετά από οικονομική μελέτη.

Ποια είναι η διαφορά με το ισχύον καθεστώς ; Σύμφωνα, λοιπόν, με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.3655/08 με τον οποίο ο Κλάδος Σύνταξης του ΟΑΠ-ΔΕΗ εντάχθηκε (μόνο διοικητικά και αυτό έχει μεγάλη σημασία) στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με πλήρη, όμως, λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια, αποκαλούμενος εφεξής Τομέας Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ.

Ο εν λόγω Τομέας θεωρείται Οργανισμός Κύριας Ασφάλισης, διέπεται ακόμη από τις καταστατικές του διατάξεις (όσων δεν έχουν τροποποιηθεί). Το σημαντικότερο, όλων, όμως, είναι το γεγονός ότι οι πόροι του εντασσόμενου κλάδου του ΟΑΠ-ΔΕΗ, η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών αυτού, το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού καθώς και η κινητή και η ακίνητη περιουσία του περιήλθαν στον Τομέα και όχι στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως συνέβη με άλλα εντασσόμενα Ταμεία. Αποτελέσει, δε, και αποτελεί ακόμη καθολικό διάδοχό του χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος.

Όπως συνάγεται από τα προαναφερόμενα, υπάρχει πλήρη, αντιδιαστολή με ό,τι ισχύει ακόμη, καθόσον με το νέο νόμο ΟΛΑ περιέρχονται, πλέον, αυτοδίκαια στον ΕΦΚΑ.

Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, ο ενιαίος προϋπολογισμός εκτελείται υπό την ευθύνη της Γενικής Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών του ΕΦΚΑ, ενώ με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του ΕΦΚΑ δύναται να μεταβιβάζεται ή να εκχωρείται δικαίωμα υπογραφής στους Προϊσταμένους των Οργανικών μονάδων σε θέματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Δεν χωρεί αμφιβολία ότι με αυτό το άρθρο παύει να υφίσταται η λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια του ΤΑΠ-ΔΕΗ, θα σταματήσει να καταβάλλεται ο "Πάγιος Πόρος" και οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζομένων απευθείας στον Τομέα για τις ανάγκες αυτού, δεν θα διαχειρίζονται και ίσως δεν θα συνυπογράφουν καν τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Τομέα ενώ, πλέον, θα διαχωριστεί και θα παραχωρηθεί και η ακίνητη περιουσία του πρώην ΟΑΠ-ΔΕΗ.

Επιπλέον, αξίζει να αναφερθεί, εδώ, ότι μέχρι τώρα ο εκάστοτε αρμόδιος Δ/ντής – εν προκειμένω η υπογράφουσα – είχε την **πλήρη ευθύνη, υποχρέωση και αρμοδιότητα να υπογράψει τα ΠΑΝΤΑ,** χωρίς να χρειάζεται να προσυπογράψει διοικητικό όργανο από το ΙΚΑ, ει μη μόνο για την ανάρτηση στη Διαύγεια δύο (2) φορές το χρόνο την ανάληψη υποχρέωσης για το ποσό του "Παγίου Πόρου" και συναφών αποδόσεων και αυτό ο εκάστοτε **Διοικητής του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.** Ενώ, τώρα, σύμφωνα, με την παρ. 4 του άρθρου 71, μετά την ψήφιση "δύναται να μεταβιβάζεται ή να εκχωρείται δικαίωμα υπογραφής", **δηλ. μπορεί και να μην "δύναται" ούτε αυτό !!!**

Με δυο λόγια, **καμία** απολύτως σχέση με ό,τι ισχύει αυτή τη στιγμή!

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 100, Γενικές Μεταβατικές Διατάξεις, και στην παρ. 2 εδάφ. α & γ αναφέρεται ότι οι εντασσόμενοι φορείς, τομείς και κλάδοι **συνεγίζουν** τη λειτουργία τους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το νόμο αυτό, μέχρι την ολοκλήρωσή τους. **Η παύση** της λειτουργίας τους διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι υπηρεσίες των εντασσόμενων φορέων, τομέων και κλάδων κατά το διάστημα που λειτουργούν για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του νόμου αυτού, λειτουργούν με την **υφιστάμενη** οργανωτική τους δομή.

Ας δούμε ποιά είναι η πραγματικότητα, όσον αφορά στις **παροχές,** μετά την ισχύ του νέου νόμου.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις διατάξεις του Ν.4387/16, οι συντάξεις από 01.06.2016 θα είναι το **άθροισμα** δυο τμημάτων :

- α) της **Εθνικής** Σύνταξης του άρθρου 7 και
- β) της **Ανταποδοτικής** του άρθρου 8.

- Η **Εθνική** Σύνταξη καταβάλλεται από τον ΕΦΚΑ σε όλους όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης. Ορίζεται, δε, στα **384 €** μηνιαίως, και καταβάλλεται **ακέραια** εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον **(20) έτη ασφάλισης.** Σε περίπτωση πρόωρης **αποχώρησης** από την Υπηρεσία θα μειώνεται αναλογικά δηλ.σε περίπτωση καταβολής μειωμένης σύνταξης ή αναπηρίας, ενώ θα εξαρτάται και από το ποσοστό αναπηρίας. Επίσης, σε περίπτωση σώρευσης συντάξεων θα χορηγείται **μία** εθνική σύνταξη.
- Σύμφωνα με το **άρθρο 8** η **Ανταποδοτική** θα προκύπτει με βάση τις συντάξιμες αποδοχές της παρ.2, το χρόνο ασφάλισης και τα κατ'έτος ποσοστά αναπλήρωσης σύμφωνα με τον πίνακα. Ως συντάξιμες αποδοχές θα λαμβάνεται υπόψη ο **μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών** του ασφαλισμένου **καθ'όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου,** για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή μισθών,

όπως θα προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Το τελικό, δε, ποσό θα υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης για κάθε περίοδο ασφάλισης (συνάρτηση δηλ. με τα χρόνια ασφάλισης, 15, 20, 30 κ.λ.π.).

Για τον υπολογισμό, δε, της σύνταξης για όσους καταθέσουν αίτηση μετά την έναρξη του νόμου και εντός του 2016, ως συντάξιμες αποδοχές θα λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μηνιαίος μισθός – εισόδημα που θα προκύπτει από το 2002 και μετά, καθόσον εφεξής η περίοδος αυτή αναφοράς θα αυξάνεται κατ'έτος (Άρθ. 28, παρ. 3).

Επιπλέον, σε περίπτωση κατά την οποία έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές ανώτερες από αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (όπως ήταν και είναι οι δικές μας), τότε στο ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. (Άρθρ.30)

ΠΙΝΑΚΑΣ (3)

Αν και δεν είναι δόκιμο να περάσουμε σε παραδείγματα, καθόσον δεν έχουμε όλα τα δεδομένα που απαιτούνται, δηλ. το σύνολο των αποδοχών του εργασιακού βίου ή έστω από το 2002 και εντεύθεν, καθώς και πώς αυτές θα αναπροσαρμοστούν για έκαστο ασφαλισμένο βάσει της ετήσιας μεταβολής των μισθών, όπως αυτές θα προσδιοριστούν, τα τελικά ποσοστά αναπλήρωσης κ.λ.π. θα τολμήσω να παραθέσω 1-2 παραδείγματα με βάση τα στοιχεία που έχω στη διάθεσή μου :

Έστω ότι έχουμε **1500 €** συντάξιμο μισθό και **35 έτη ασφάλισης**, τότε θα έχουμε ανταποδοτική σύνταξη **531 €** προσαυξανόμενη με την αναλογούσα εθνική + **384 = 915 €**

Έστω ότι έχουμε **2.000 €** συντάξιμο μισθό και **40 έτη**, τότε θα έχουμε **896 €** ανταποδοτική, συν την αναλογούσα εθνική + **384 = 1280 €**

Αξίζει, επίσης, να σταθούμε σε κάποια σημεία, όπως στην παρ.5 του ίδιου άρθρου που αφορά στα πρόσωπα που είναι ήδη συνταξιούχοι. Και τούτο γιατί ουσιαστικά μας προϊδεάζει για το τι θα ισχύσει και για τους μελλοντικούς συνταξιούχους.

Αναφέρεται, λοιπόν, ότι οι συνταξιούχοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων, κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον ΕΦΚΑ, δικαιούνται από τον ΕΦΚΑ σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων από τους ενταχθέντες στον ΕΦΚΑ φορείς.

Επίσης, όσον αφορά στους ήδη συνταξιούχους, εφαρμογή θα έχουν οι διατάξεις των άρθρων 13 & 14 περί Ανωτάτου ορίου καταβολής σύνταξης και περί Αναπροσαρμογής συντάξεων – προστασία καταβαλλομένων συντάξεων. Σύμφωνα με αυτές, λοιπόν, αναστέλλεται η καταβολή κάθε ατομικής σύνταξης που υπερβαίνει τα **2.000 €** ενώ το άθροισμα των συντάξεων που λαμβάνει κάποιος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **3.000 €**. Για τον υπολογισμό, δε, λαμβάνεται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό συνυπολογιζόμενης της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης, της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του Ν.3863/10 και του άρθρ. 44 του Ν.3986/11. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι δεν θα περιλαμβάνονται όλες οι μνημονιακές περικοπές, και ειδικότερα των Ν.4023/11, 4052/12 και 4093/12, οι οποίες κρίθηκαν αντισυνταγματικές.

Εδώ, βεβαίως, να αναφερθεί ότι ήδη έχει κυκλοφορήσει σχετική Υπουργική απόφαση, όπου δίδονται περισσότερες διευκρινίσεις και κατευθύνσεις στις Υπηρεσίες.

Επίσης, άλλη μια ουσιώδης μεταβολή που επέρχεται με την ψήφιση του νόμου είναι στις συντάξεις λόγω θανάτου και αφορά και στην ηλικία λήψης της σύνταξης αλλά και στο ποσοστό που δικαιούται ο επιζών. Κατ' αρχάς, ο επιζών σύζυγος, εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο του θανάτου, δικαιούται σύνταξη για (3) έτη, κατόπιν διακόπτεται η καταβολή της και άρχεται, εκ νέου, με τη συμπλήρωση του

67^{ου} έτους ηλικίας. Επιπλέον, το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης ανέρχεται πλέον στο 50% (και όχι 70% που εχορηγείτο έως σήμερα). Τέλος, εισάγεται και ένα άλλο κριτήριο το οποίο αφορά σε γάμο που λαμβάνει χώρα μετά τη σύνταξη. Σε αυτή την περίπτωση το ποσοστό σύνταξης είναι και συνάρτηση της διαφοράς ηλικίας μεταξύ των συζύγων, δηλ. επέρχεται επιπλέον μείωση όταν υπάρχει διαφορά ηλικίας άνω των 10 ετών (!) (Άρθρ.12).

Εξάλλου, ουσιώδεις αλλαγές επέρχονται και στην απονομή προσωρινής σύνταξης, αλλάζοντας εντελώς το τοπίο που, τουλάχιστον, εμείς, ως υπηρετούντες στο ασφαλιστικό αλλά και οι μέχρι τώρα ασφαλισμένοι της ΔΕΗ γνώριζαν.

Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρ.29, μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης καταβάλλεται προσωρινή σύνταξη στους δικαιούγους το οποίο ισούται με το 50% του μέσου όρου μηνιαίων αποδοχών κατά τους τελευταίους (12) μήνες. Δεν μπορεί, δε, να υπολείπεται της πλήρους εθνικής σύνταξης, αλλά ούτε να υπερβαίνει το διπλάσιο αυτής. Σε περιπτώσεις καταβολής μειωμένης σύνταξης μειώνεται αναλόγως, ήτοι 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται. Επιπλέον, υπάρχουν και σχετικοί περιορισμοί ως προς την έκδοση της προσωρινής σύνταξης, η οποία δεν καταβάλλεται, όπως π.χ. όταν λαμβάνεται ταυτόχρονα άλλη κύρια σύνταξη, όταν υπάρχουν οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές κ.λ.π.

Ας δούμε τώρα τι λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ.

Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 15, ως χρόνος ασφάλισης, λογίζεται ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης, ήτοι ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον ΕΦΚΑ ή στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς, τομείς και κλάδους για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές. Επίσης, οι πλασματικοί χρόνοι (π.χ. σπουδών, τέκνων κ.λ.π.), καθώς και ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ.19, περί διαδοχικής ασφάλισης, τα πρόσωπα τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς που εντάσσονται στον ΕΦΚΑ, δικαιούνται σύνταξης από τον ΕΦΚΑ. Το αίτημα εξετάζεται από την αρμόδια Υπηρεσία του φορέα στον οποίο υπάγονταν ή του τελευταίου φορέα πριν την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Ως χρόνος ασφάλισης λογίζεται ο χρόνος υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης. Ειδικά για την πλήρωση των προϋποθέσεων του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης δύναται να συνυπολογιστεί και ο χρόνος αναγνώρισης στρατιωτικής θητείας. Η Υπηρεσία του ΕΦΚΑ που απονέμει τη σύνταξη υπολογίζει το ποσό της σύνταξης με βάση το συνολικό χρόνο ασφάλισης και βάσει των διατάξεων των άρθρ.7 & 8 του νόμου. Ο τρόπος υπολογισμού ισχύει για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση και ανεξαρτήτως χρόνου που υπήχθησαν διαδοχικά για πρώτη φορά στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα. Από την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΚΑ παύει να ισχύει κάθε αντίθετη διάταξη που αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων διαδοχικής ασφάλισης. Σε περιπτώσεις που έχει διανυθεί παράλληλα χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους του ενός εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς πριν την ένταξή τους στον ΕΦΚΑ, ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει το χρόνο ασφάλισης που επιθυμεί να συνυπολογίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις περί διαδοχικής. Επίσης, ανάλογα, εφαρμόζονται οι διατάξεις σε οργανισμούς επικουρικής ασφάλισης.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52, περί ενιαίων κανόνων εισφορών, αναφέρεται ότι από τη δημοσίευση του νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον ΕΦΚΑ ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεων αποδοχών των εργαζομένων, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα παροχές..... Κατανέμεται, δε, 6,67% στον ασφαλισμένο και 13,33% στον εργοδότη. Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα ποσοστά εισφορών αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και

σταδιακά από 01.01.2017 και εφεξής, ούτως ώστε από 01.01.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ποσοστό.

Πριν κλείσω, ανταποκρινόμενη στο κάλεσμά σας θα αναφερθώ εν συντομία μόνο στον Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π, καθώς και δεν ανήκει και στη δική μου αρμοδιότητα και για λόγους ηθικής δεοντολογίας, αφού άλλοι συνάδελφοι είναι επιφορτισμένοι με αυτό. Αντιλαμβανόμενη, όμως, την αγωνία σας θα αναφερθώ στις κύριες γραμμές.

Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' του Ν. 4387/16 Τροποποίηση Διατάξεων Ε.Τ.Ε.Α και Ρυθμίσεις πρώην Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε και στο άρθρο 74 αυτού, έχουμε την μετονομασία του Ε.Τ.Ε.Α σε Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.)

Σκοπός του είναι α. **η παροχή μηνιαίας επικουρικής σύνταξης και β. η καταβολή εφάπαξ παροχών.**

Σύμφωνα με το άρθρο 75 στον κλάδο εφάπαξ παροχών εντάσσεται, ο κλάδος πρόνοιας του ΤΑΥΤΕΚΩ και συναφώς ο Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΑΠ-ΔΕΗ).

Επίσης, εντάσσεται ο κλάδος πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α) και συναφώς ο Τομέας Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 76 στην ασφάλιση του κλάδου επικουρικής ασφάλισης καθώς και στην ασφάλιση του κλάδου εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υπάγονται υποχρεωτικά οι ήδη ασφαλισμένοι των φορέων και τομέων επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑ.

Και πάλι, εδώ, στο άρθρο 84 γίνεται αναφορά **σε Ενιαίο Κανονισμό Ασφάλισης και Παροχών**. Τούτο, δε, θα καθοριστεί με Απόφαση Υπουργού Κοινων. Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης, σε (6) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. και αναλογιστική μελέτη. Μέχρι τότε εξακολουθούν και εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων φορέων, εφόσον δεν αντίκεινται στο νόμο. **Έναρξη ισχύος και, πάλι, 01.01.2017**

Όσον αφορά στις εισφορές ορίζονται σε 3,5% για τον ασφαλισμένο και 3,5% για τον εργοδότη και αφορά όλους τους ασφαλισμένους πριν και μετά το 1993 και για το χρονικό διάστημα από 01.06.2016 έως 31.05.2019. Από 01.06.2019 έως 31.05.2022 θα υπολογίζεται σε 3,25% επί των ασφαλισμένων αποδοχών.

Τέλος, όσον αφορά στο εφάπαξ βοήθημα καταργείται η προκαταβολή (το λεγόμενο 5χίλιο, παλιά δεκαχίλιο) και αλλάζει άρδην ο τρόπος υπολογισμού. Με δυο λόγια, η εφάπαξ παροχή που χορηγείται σε όλους τους ασφαλισμένους των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας, αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης υπολογίζεται σύμφωνα με τεχνητή βάση ως ακολούθως :

Α. Για τα έτη ασφάλισης πριν την 01.01.2014, με εισφορά 4% επί των αποδοχών, η εφάπαξ παροχή αποτελείται από το γινόμενο του 60% των αποδοχών επί των οποίων έγιναν κρατήσεις, επί του δεκαδικού αριθμού των ετών ασφάλισης έως 31.12.13. Ως αποδοχές νοείται ο μέσος όρος των τελευταίων (5) ετών. Ο ως άνω μέσος όρος προσαυξάνεται ετησίως κατά την ετήσια μεταβολή μισθών. Η προσαύξηση αυτή εφαρμόζεται από το επόμενο έτος μετά το καταληκτικό της ανωτέρα πενταετίας κ.λ.π.

Β. Για το χρόνο ασφάλισης από 01.01.2014 και εφεξής ο υπολογισμός θα γίνεται με βάση την αρχή της ισοδυναμίας και θα ισούται με τη συσσωρευμένη αξία των εισφορών κατά την ημερομηνία αποχώρησης.

Επειδή, όμως, για την εφάπαξ παροχή και το Επικουρικό, ήδη, έχει εκδοθεί λεπτομερής Υπουργική απόφαση και είναι αρμοδιότητα άλλου φορέα κρίνω σκόπιμο να μην υπεισέλθουμε σε άλλες λεπτομέρειες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά, για άλλη μία φορά, το σύλλογό σας για την τιμή που μου έκανε να με προσκαλέσει σήμερα σε αυτή την ημερίδα. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου για την βοήθεια και την υποστήριξη που μου παρείχαν στο τεχνικό, κυρίως, κομμάτι της ομιλίας. Ιδιαίτερος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Κα Μικρούλη, η οποία είναι προϊσταμένη του Τμήματος Απονομής Κύριας Σύνταξης και επιμελήθηκε των σχετικών παραδειγμάτων. Επίσης, να προσθέσω ότι, και εγώ προσωπικά, αλλά και οι συνεργάτες μου και συνάδελφοι που υπηρετούμε στο ασφαλιστικό, είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία και πληροφόρηση, όσον αφορά στα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα.

Αντί επιλόγου, θα επιλέξω να μεταφέρω ένα απόσπασμα από την αποχαιρετιστήρια επιστολή του παραιτηθέντος την 16η Ιουνίου Υποδιοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και θα συμφωνήσω απόλυτα μαζί του στα εξής : ‘‘Εκτίμησή μου είναι ότι, παρά τις δραστικές μειώσεις που θα προστεθούν σε όλες τις άλλες που επέβαλαν με τις πολιτικές τους οι προηγούμενες κυβερνήσεις, σε σύντομο χρονικό διάστημα και κάτω από την πίεση μίας νέας αξιολόγησης ή της εκταμίευσης μίας δόσης, θα υπάρξουν νέες περικοπές στα ασφαλιστικά δικαιώματα. Παράλληλα, πιστεύω ότι τόσο το νέο οργανωτικό μοντέλο με το υπερταμείο όσο και ο επανυπολογισμός όλων των συντάξεων θα φέρουν τεράστια διοικητικά και λειτουργικά προβλήματα, που θα αποβούν σε βάρος των ασφαλισμένων και σε βάρος του σημερινού απαιτούμενου χρόνου για τη χορήγηση σύνταξης.

Τέλος, ακόμη και στις σημερινές δύσκολες πολιτικοοικονομικές συνθήκες, πρεσβεύω και δηλώνω επιμονή για ένα διαφανές και δίκαιο ασφαλιστικό σύστημα, το οποίο σήμερα συνεχίζει να αποδιαρθρώνεται ‘‘.

ΣΟΦΙΑ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΤΟΜΕΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΗ

22.06.2016

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΡΙΝ ΤΟ 1983

Έχουν δικαίωμα εξαγοράς στρατιωτικής θητείας, μεταφορά μη παράλληλου χρόνου του ΤΣΜΕΔΕ και προσμέτρηση γενικότερα ασφάλισης σε άλλους φορείς πριν την υπαγωγή στο ΤΣΜΕΔΕ

Παραδείγματα :

1. Άνδρας, ασφαλισμένος που συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2019, θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης στην ηλικία των 60,6.
 - Αναγνωρίζοντας 1 έτος στρατιωτικής υπηρεσίας, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης, το 2018, και θεμελιώνει δικαίωμα πλήρους συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας του.
 - Αναγνωρίζοντας 2 έτη στρατιωτικής υπηρεσίας, συμπληρώνει 35 έτη το 2017, και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης στην ηλικία των 59 και 6 μην.
2. Γυναίκα ασφαλισμένη που συμπληρώνει 32 έτη ασφάλισης το 2019, θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης στην ηλικία των 59 και 5 μην.
3. Γυναίκα ασφαλισμένη, 49 ετών του 2016, (ημ.γεν.1967) που συμπλήρωσε 25 έτη ασφάλισης και είχε ανήλικο παιδί το 2014, θεμελιώνει δικαίωμα πλήρους συντ/σης στην ηλικία των 61 και 10 (πριν την ισχύ του νόμου θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης στην ηλικία των 52 ετών)

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ ΠΡΙΝ Ή ΜΕΤΑ ΤΟ 1983 – 31.12.1992

Γυναίκα ασφαλισμένη 50 ετών το 2016 (ημ.γεν. 1966) η οποία συμπλήρωσε 18 έτη και 4 μην. ασφαλ., και ανήλικο παιδί το 2010, θεμελιώνει δικαίωμα μειωμένης σύνταξης στην ηλικία των 59 και 9 μην. και πλήρους στην ηλικία των 65 και 6 μην. (πριν την ισχύ του νόμου θεμελιώνει πλήρη σύνταξη στα 55 έτη).

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1983

Απαιτούνται 40 έτη ασφάλισης και 62 ετών ηλικία .
Έχουν δικαίωμα εξαγοράς πλασματικών χρόνων μέχρι 7 έτη (σπουδών, στρατός, ανεργίας, απεργίας, παιδιών).

ΑΝΔΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΧΡΙ 31/12/1992

62 ετών μειωμένη σύνταξη - 67 ετών πλήρης.
(Αν κάποιος δεν έχει τα 40 έτη ασφάλισης)
Προϋπόθεση να υπάρχει 25ετία

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1993

ΑΝΔΡΕΣ – ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Απαιτούνται 40έτη ασφάλισης και ηλικία 62 ετών.

ή	''	15	''	67	''	πλήρης
ή	''	15	''	62	''	μειωμένη

.....

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΜΙΚΡΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΑ : ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ
210/5273820, 210/5239569

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ : 210/5273827

ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ : 210/5273825-7-4

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ : 210/5273821

ΕΞΑΓΟΡΕΣ : 210/5273791, 210/5273788-9

ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – ΕΣΟΔΩΝ

ΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ : ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ
210/5248913

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΒΑΕ/ΥΒΑΕ : 210/5273896-8